

Beslissing van de Raad voor de Journalistiek

over de klacht van

de heer Leo Guns

tegen

mevrouw Annemie Bulté, journaliste

Met een brief van 14 december 2009 dient de heer Leo Guns klacht in tegen journaliste Annemie Bulté. Aanleiding is het artikel van Bulté onder de titel ‘De vele schandalen van Guns & Vergaelen’, dat gepubliceerd werd in het weekblad Humo van 8 december 2009. Annemie Bulté heeft op de klacht geantwoord met een brief van 1 maart 2010. Klager heeft daarop gerepliceerd met een nota van 27 maart 2010.

Beide partijen hebben de Raad voor de Journalistiek ook een reeks documenten overgemaakt. De rapporteringcommissie van de Raad voor Journalistiek heeft een hoorzitting gehouden op 6 juli 2010. Klager is persoonlijk verschenen. Ook Annemie Bulté was persoonlijk aanwezig op de hoorzitting.

FEITEN

Klager is gewezen burgemeester van Affligem. Hij kwam in 2006 in het nieuws na een klacht, onder meer wegens schriftvervalsing en belangenvermenging, maar werd daarvoor buiten vervolging gesteld. In Humo van 8 december 2009 wordt een uitvoerig artikel van Annemie Bulté gepubliceerd, waarin ze een overzicht geeft van de zakelijke belangen van klager en van zijn relatie met Luc Vergaelen, accountant, die in het nieuws is gekomen omdat hij een lening aan mevrouw Francine De Tandt, voorzitter van de rechtbank van koophandel te Brussel heeft toegekend.

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Klager voert meerdere bezwaren aan tegen het artikel van Bulté. Vooreerst betoogt hij dat de journaliste geen contact met hem heeft gezocht, en dat zij hem dus geen kans heeft geboden om te reageren op de aantijgingen in het artikel. In de tweede plaats betoogt klager dat het artikel een aantal pertinente onwaarheden bevat. Zo noemt klager de titel en ondertitel van het artikel – ‘Ons kent ons: de politicus, de magistraat en de oplichter. De vele schandalen van Guns en Vergaelen’ – lasterlijk en eerrovend, omdat hij een blanco strafregister heeft. Klager ontkent dat hij zijn positie van politicus misbruikt heeft om bepaalde gunsten te verkrijgen voor de bedrijven van accountant Vergaelen, zoals de journaliste heeft geschreven. Het artikel schendt zijn privacy, omdat het onder meer melding maakt van de mensen met wie hij uit eten gaat, beleggingen uitvoert of zijn vakantie doorbrengt. Omdat de journaliste citeert uit het strafregister of uit gerechtelijke stukken, heeft de journaliste zich volgens klager ook schuldig gemaakt aan aansporing tot schending van het beroepsgeheim.

Journaliste Annemie Bulté betoogt vooreerst dat haar artikel gebaseerd is op een onderzoek dat de Centrale Dienst voor de Bestrijding van Corruptie hebben gevoerd naar de relatie tussen accountant Luc Vergaelen en klager, die in zijn hoedanigheid van politicus zou getracht hebben bepaalde gunsten te verkrijgen voor de bedrijven van Vergaelen. Daar het artikel uitvoerig citeert uit de verhoren van klager is hij aan bod gekomen en was het niet

nodig hem nog om een reactie te vragen. Omdat het artikel gebaseerd was op elementen van het onderzoek tegen klager, is het juist zorgvuldig en accuraat. De titel van het artikel dekt volgens de journaliste volledig de inhoud. Zij heeft zich enkel beperkt tot elementen die licht moeten brengen over de zakelijke contacten van klager, en zij heeft dan ook niet de privacy van klager geschonden. De journaliste voert ten slotte aan dat zij niet is gehouden door het beroepsgeheim, zodat ze het verwijt van klager hierover niet begrijpt.

BESLISSING

Na het horen van partijen en het doornemen van de door beide partijen ingediende documenten komt de Raad voor de Journalistiek tot volgend besluit:

Vooreerst merkt de Raad voor de Journalistiek op dat hij niet bevoegd is om klachten betreffende de schending van het beroepsgeheim door niet-journalisten te onderzoeken. De Raad kan zich evenmin uitspreken over het feit of journalisten hiertoe al dan niet zouden hebben aangezet.

1. Over het gebrek aan wederhoor

In het artikel worden beschuldigingen geuit aan het adres van klager. In een dergelijk geval is het aangewezen dat met de betrokkene contact wordt opgenomen voor de publicatie, en dat hem de kans wordt geboden om te reageren op de beschuldigingen (*Zie ook: RvdJ 2005-06, Baha'is t/ Rabaey en De Morgen; RvdJ 2008-02, Slangen t/ Knack en Draulans; RvdJ 2008-12, Meeuws t/ Voetbalmagazine en 'T Kint; RvdJ 2009-01, De Cuyper-Huylebroeck t/ De Morgen en Cochez; RvdJ, 2010-06, Neel t/ Joods Actueel*). De journaliste betoogt dat dergelijk wederhoor in dit geval niet nodig was, aangezien ze heeft geciteerd uit de verklaringen die klager had afgelegd voor de speurders van de Centrale Dienst voor de Bestrijding van de Corruptie en aldus het standpunt van klager afdoende heeft weergegeven. Verklaringen die afgelegd worden in het kader van een gerechtelijk onderzoek spelen zich echter in een totaal verschillende context af dan een gesprek met een journalist. Het verhoor van klager dateert trouwens uit 2007, dat is meer dan twee jaar voor de publicatie van het artikel in Humo. In die omstandigheden moet worden vastgesteld dat de journaliste ten onrechte heeft nagelaten om aan klager de kans te geven om te reageren op de beschuldigingen in het artikel.

2. Over de fouten in het artikel

In het artikel worden meerdere feiten aangehaald waarbij klager en allerlei derden betrokken waren. De Raad voor de Journalistiek beschikt niet over de mogelijkheden om het waarheidsgehalte van deze feiten te achterhalen. Hij kan enkel vaststellen dat de interpretatie die klager eraan geeft grondig verschilt van die van de journaliste. Vast staat wel dat klager als politicus tussenbeide is gekomen in diverse dossiers, onder meer bij benoemingen, en dat hij samen met accountant Vergaelen beleggingen heeft verricht. Klager betoogt dat deze activiteiten deel uitmaken van zijn dienstbetoon en dat ze geen strafbare feiten uitmaken. Het is eveneens een feit dat hij op 8 mei 2009 door de raadkamer buiten vervolging is gesteld nadat er tegen hem in 2006 een klacht was ingediend, onder meer wegens schrijftvervalsing en belangenvermenging. Van deze buiten vervolgingstelling wordt echter in het artikel geen melding gemaakt. Er wordt enkel verwezen naar de beroepsprocedure voor de kamer van inbeschuldigingstelling, die op 17 december 2009 na de publicatie van het artikel uitspraak doet. Ondertussen is gebleken dat klager ook in beroep

buiten vervolging is gesteld. Het artikel zou alleszins evenwichtiger zijn geweest indien de journaliste de uitspraak van de raadkamer had vermeld. Door deze uitspraak niet te vermelden ontbreekt een essentieel element in de berichtgeving. Deze omissie, samen met de titel – ‘De vele schandalen van Guns & Vergaelen’ – komt neer op een selectieve en eenzijdige keuze uit het feitenmateriaal die tot gevolg heeft dat klager in een negatief daglicht komt te staan.

3. Over de schending van de privacy

In het artikel wordt melding gemaakt van allerlei contacten van klager, van etentjes en wijnavonden die hij heeft belegd, en van de plaats waar hij een vakantieverblijf heeft. Klager betoogt dat hij geen politicus meer is, en dat de vermelding van deze gegevens dan ook een schending van zijn privéleven uitmaakt. Deze gegevens dateren echter uit de tijd dat klager wel een politiek mandaat bekleedde, en ze zijn mogelijk relevant om zich een mening te vormen voor zijn optreden. Op zich maakt de vermelding van deze gegevens dan ook geen schending uit van zijn privacy.

Om die redenen is de Raad voor de Journalistiek van oordeel:

De klacht is gegrond in haar eerste twee onderdelen.
De klacht is ongegrond in haar derde onderdeel.

Brussel, 9 september 2010